

מסורת הש"ס

החולץ ליבמתו

פרק רביעי יבמות

מה.

עין משפט
נר מצוה

קָה א מִי פִ"ד מֵהִלְכוֹת
אִשּׁוֹת ה'ל' טו סג
עֲשֵׂן מִח טוֹש"ע אה"ע
סִימֵן מִד סַעֲיִף ח:
קָה ב טוֹש"ע אה"ע סִי ד
סַעֲיִף וסַעֲיִף יט:
קָה ג מִי פִ"ח מֵהִלְכוֹת
אִסּוּרֵי צִיָּה הִלְכָה ז
טוֹש"ע אה"ע סִימֵן ו סַעֲיִף
ק:

תוספות ישנים

[illegible]

(א) נראה דל"ל וכמו האי דקאמר שמעון התימני דאין ממזר אלא במי שחייבין עליו כרת בידי שמים וכו'.

תוס' חד מקמא'

ואדם נשא כהן בת עבד
ועובד כוכבים הבא על
בת ישראל מוציאין אותה
למזדונו אבל בנו ינשא
לכהונה ככתחלה שלא
להזהירו לכהונה וחציו
לפסולין לכהונה וחציו
עבד וחציו כהן כהן
עבד ושכבא בת ישראל
הולד פגום לכהונה שהיא
עצמה מתחללת ואע"פ
שיש אלמנות וגירושין
בה מצד החירות או
בה אלמנות וגירושין מצד

חייבי לאוין והפסי בזה קדושין. דנפקא לן בפרק כ"ד (לעיל דף כג.) ממאי תהיין לאיש שתי נשים וגו' ט. ועבד ועובד כוכבים לאו בני קדושין גנינהו דכתיב (בראשית כב) שבו לכם פה עם החמור^ט עם הדומה לחמור ועובד כוכבים נמי ליטהר בכלל קדושין דכתיב (דברים י) ב' אומות לא

תחתתן צם לא יהא לך בהן חיתון
ובשאר אומות כמיב (סס כה) ואחר כך
תבא מכלל דמעיקרא לית בה הויה
ומהני קלא נפקא לן דקדושין (דף
סס:) דלא תפסי קדושין בשוברת
כובצים ועובר כובצים נמי מאי למייל
ומינייהו הלכך אין ביאתו ביאה לשם
קדושין ודמיא לחייבי כריתות. ובשאלות
הרוב אחריש) מפיק מהא והיא עבולת
בעול (בראשית כ) ודרשניה בסנהדרין
(דף מ: ט) עבולת בעל יש להם נכנסה
לדחותה ולא נבעלה אף להם וכל שכן
לדחותה לית להו וביאה לשם קדושין
גמי לית להו דאיתקוש הויות להדידי :
אין ממור וכו'. והא האי תנא כשמעון
הימני סבירא ליה וקמיני בעובר
כוכבים ועבר דאין ממור : אף על גב
דאמר רב הורא דאין אי גב

תורה אור השלם

1. וּבֵת כְּהֵן כִּי תִהְיֶה
אֶלְמָנָה וְגִרּוּשָׁה וְזָרַע אֵין
לָהּ וְשָׂבָה אֶל בֵּית אָבִיהָ
בְּנִיעוּרֶיהָ מִלֶּחֶם אָבִיהָ
תֹּאכַל וְכֹל זֶר לֹא יֹאכַל
בָּהּ: וַיִּקְרָא כֹה יג

גליון הש"ס

בבב' ח"ג כיון שנבעלה
עין לקמן עו ע"א
רבי יוחנן אמר
בששה: שם דאמר רבי
יוחנן משום ר"ש מנין
לעובר בוכבים וכו'. לקמן
ססס ע"ג ובסוטה דף כו
ע"ג ובקדושין דף עה ע"ג
איתא משום רבי ישמעאל:

הגהות הב"ח

(ח) גב' דלמר ר' יוחנן
משום ר' שמעון. נ"ב עין
גדף סה ע"ב דמשמע
ומדברי התוספות דגרסי'
דבי יסמעאל ע"ש ד"ה
במאן כ"ע: (צ) שם ולא
יקדא אל אי הרי מירושע:
(ג) תוס' ד"ה עשאה וכו'
דהוי מנייחו ממזר לא
תפסי בהו קדושיין וי"ל
דממזרי:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה מי שיש לו
כו' כגון ישראלית הוא כו'
מלת ישראלית נמחק ונ"ב
ישראל:

מוסף רש"י

מחברות במוסדות שפירי ביהמ"ד וחס
 בא עליה עובד כורכים ועבד פסלה
 ממרומה ויכ"ס מהסוה: מן שיש לה
 אלמנות וגירושין בה. כגון א' ישראלית
 הוא דכי מת חורג אין לה ושבה אל
 בית אביה וגו' (ויקרא כג): ילאו
 עובד כורכים ועבד שאין לה אלמנות
 וגירושין בה. שאין קדושין מופסין:
 א"ל אביי. לרב יוסף: מאי הוית דסמכת
 אדרב רמי. דלמא משמיה דרבי
 הולך ממנו דמי. אדרבי נאמכר לדי
 משמיה דרבי: דהוא דאסא. בן עובד

עובד כורכים ועבד
 ודבא על ב' ישראל
 כשר. דמא ישראל
 (בבבדוה מ).
 מן שיש לה אלמנות
 וגירושין בה. הוא דכי
 זרע ממנו ושבה
 בית אביה מלת
 אביה מלת. דלא פסלה
 יצאו, עבד
 כורכים ועבד שאין
 אלמנות וגירושין
 בה. שאל תפסו לו שס
 קדושין ושמת אין שס
 מלמנות עליה (סוטה כז)

וממשי שמי התם דלמר רחמנא לא יחלל חילולים הוא עושה ואין לעושה ממזרים פי' וכיון דלא הו ממזר תפסי בה קדושין א"כ לרבי יהושע לא תפסי קדושין באלמנה אליבא דרבא דלרבי יהושע ליבא גלאוכוחי מידי דתפסי בה קדושין מדלא הו ממזרת ואם תאמר בקדושין

מחייבי לאוין דתפסי בהו קדושין אבל הכא
עובד כוכבים ועבד *כיון דלא תפסי בהו
קדושין כחייבי כריתות דמי מיתיבי ^אעובד
כוכבים ועבד הבא על בת ישראל הולד
ממזר רבי שמעון בן יהודה אומר אין ממזר
אלא ממי שאיסורו איסור ערוה ועגוש כרת
אלא אמר רב יוסף מאן הכל מודים רבי אף
על גב דרבי אומר ^באין הדברים הללו אמורים
אלא לדברי ר"ע שהיה עושה חלוצה כערוה
וליה לא סבירא ליה בעובד כוכבים ועבד
מודה ^גדכי אתא רב דימי אמר רב יצחק
בר אבודימי משום רבינו עובד כוכבים ועבד
הבא על בת ישראל הולד ממזר רבי אחא
שר הביירה ור' תנחום בריה דרבי חייא איש
כפר עכו פרוק הנהו שבוייתא דאתו מארמון
למבריא הוה חדא דאעברא מעובד כוכבים
ויאתו לקמיה דר' אמי אמר להו ר' יוחנן ור'
אלעזר ור' חנינא דאמרי עובד כוכבים ועבד
הבא על בת ישראל הולד ממזר אמר רב
יוסף ^דרבותא למחשב גברי הא רב ושמואל
בבבלי ורבי יהושע בן לוי יבר קפרא בארץ
ישראל ואמרי לה חלופי בר קפרא ועיילי
זקני דרום דאמרי ^העובד כוכבים ועבד הבא
על בת ישראל הולד כשר אלא אמר רב יוסף
רבי היא ^ודכי אתא רב דימי אמר רבי יצחק
בר אבודימי משום רבינו אמרו עובד כוכבים
ועבד הבא על בת ישראל הולד ממזר רבי
יהושע בן לוי אומר הולד מקולקל למאן
אילימא לקהל הא אמר רבי יהושע הולד
כשר אלא לכהונה דכולהו אמוראי דמכשרי
מודו שהולד בפגום לכהונה "מס"ו מאלמנה

מה אלמנה לכתן גדול שאין איסורה שוה בכל בנה פגום זו שאיסורה שוה בכל אינו דין שבנה פגום מה לאלמנה לכתן גדול שכן היא עצמה מתחללת^א הכא נמי כיון שנבעלה פסלה^ב דאמר רבי יוחנן משום רבי^ג שמעון זמנין לעובד כוכבים ועבד הבא על הכהנת ועל הלוייה ועל הישראלית שפסלוה שנאמר יובת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה מי שיש לו אלמנות וגירושין בה יצאו עובד כוכבים ועבד שאין להם אלמנות וגירושין בה אמר ליה אביי מאי חזית דסמכת אדרב דימי סמוך אדרבין דכי אתא רבין אמר רבי נתן ורבי יהודה הנשיא מורים בה להיתירא ומאן^ד רבי יהודה הנשיא רבי ואף רב מורה בה היתירא דההוא דאתא לקמיה דרב אמר ליה עובד כוכבים ועבד הבא על בת ישראל מהו אמר לו הולד כשר אמר ליה הב לי ברתך לא יהיבנא לך אמר שימי בר חייא לרב אמרי אינשי גמלא במדי אקבא רקדא הא קבא והא גמלא והא מדי ולא רקדא א"ל אי^ה ניהוי כיהושע בן נון לא יהיבנא ליה ברתא א"ל אי הוה כיהושע בן נון אי מר לא יהיב ליה אחריני יהבי ליה האי אי מר לא יהיב ליה אחריני לא יהבי ליה לא הוה קאויל מקמיה יהיב ביה ענייה ושכיב ואף רב מתנה מורה בה להיתירא ואף רבי יהודה מורה בה להיתירא דכי אתא לקמיה דרב יהודה א"ל זיל איטמר או נסיב בת מינך וכי אתא לקמיה דרבא א"ל או גלי או נסיב בת מינך שאלו ליה בני כי מיכסי לרבה מי שחציו עבד וחציו בן חורין הבא על בת ישראל מהו א"ל השתא עבד כולו אמר^ו כשר חציו מיבעיא אמר רב יוסף מרא דשמעתא

בְּחֹק קֶבֶק קָטַן כִּד רַגְלֵי בְּמַלְכוּת מֶלֶךְ. וְגִזְמָה: הֵא קָבֵא וְהֵא גִמְלָא וְהֵא
 לוֹ בְּחֹק: לֹא הוּא אוֹיֵל מִקְמִיָּה. אוֹתוֹ בֶּן הָעוֹבֵד כּוֹכְבִּים דְּקֵא אִלּוּ הֵב לִי
 יִתְנוּהוּ קִי. לְחַלְמָה לֹא מִמּוֹז הוּא מִתְרַאֲשָׁר לִיִּם בְּמֵ יִשְׂרָאֵל שְׁהֵי מִמּוֹז
 וְתֵךְ אֲדֵל מִמּוֹז וְשִׁפְסַח לֹא תֵשֵׁא. אֲלֻמָּא כֶּשֶׁר הוּא: גִּילָא כֵּן לְגִלּוֹת
 וְהֵא שִׁפְסַח. דְּלֻמֵּר קוֹכְבִּים וְעַד הֵבָּע לֹא שְׁהֵי יִשְׂרָאֵל בְּנוֹ שְׁהֵי